

בס"ד
פרשת בלק
חידושים וביאורים על פי הזוהר

שעלולים להינזק] עז"א ועזא"ל, הנקראים גם
נפיל ו-גלוי עינים, שגרמו צרות רבות, וגירשם
הקדוש ברוך הוא, להררי קדם, הרי החושך,
במזרח הרחוק, וכבלם שם בשלשלאות.

לבן הארמי, מכשף גדול, היה גר בהררי קדם,
ולמד את חוכמת הכישוף ישירות מאותם
מלאכי החבלה.

בלעם בן בעור, צאצאו של לבן הארמי, למד
ממנו, וירש את חוכמתו, והמשיך בדרכו
ובקשריו עם מלאכי החבלה (סנהדרין קה:א).

בן של ציפור

ובלק בן צפור מלך למואב בעת ההוא.
(במדבר כב:ד-ה) בלק מלך מואב, היה מכשף גדול,
בעל ציפור מכושפת שהכין ממתכות שונות.

כמתואר בזוהר הקדוש שהיו נוהגים להכין
עובדי עבודה זרה: שציפור זו היו עושים לו
בזמנים ידועים מפסוף מערב בזהב. ראש מזזהב,
פה מפסוף, כנפים מנחשת קלל מערבת בפסוף,

בלק ובלעם

כתב האר"י הקדוש, בלק ובלעם, היו מעורבים
משתים רעות, מן הרע של קין, ומן הרע של
הבל.

עיקרו של בלק, הוא מן הרע של קין.
ועיקרו של בלעם, הוא מן הבל.
ובשמותיהם אותיות הבל, ועמלק.

הטוב שבהבל, נתנה במשה.

והטוב שבקין לקחו יתרו, חותן משה. (שער הפסוקים
בלק)

מובא בזוהר הקדוש, שבלק היה מצאצאי בניו
של יתרו כהן מדין - שהתגייר לאחר המפגש
עם משה רבינו.
אך בלק סר מדרך אביו. בלק - מבני בנוי הוה,
ואתעבר מארחא דאבוי (זוהר קצז:א)

שני מלאכי חבלה [אין להגות את שמותיהם,

גוף מזֶהָב, נִקְדוּת שֶׁל הַנוצוֹת בְּכֶסֶף, רִגְלִים
מִזֶּהָב. וְשָׁמַיִם בְּפֶה לְשׁוֹן שֶׁל אוֹתָהּ צָפוֹר יְדוּ"ע.

(זוהר, בלק, קפ"ד)

בלעם הרשע

בלעם היה מכשף רשע במדרגה גבוהה בצד
הסיטרא אחרא, כמובא בגמרא, וְאֵל זַעַם בְּכָל
יוֹם (תהלים ז:יב) וכמה זעמו? רגע.

וכמה רגע? אחד מחמשת רבוא ושמונת אלפים
ושמונה מאות ושמנים ושמונה בשעה. וזו היא
רגע.

ואין כל בריה יכולה לכוין אותה שעה, חוץ
מבלעם הרשע, דכתיב ביה וַיֵּדַע דַּעַת עֲלִיּוֹן
(במדבר כד:טז) מלמד שהיה יודע לכוין אותה שעה
שהקב"ה כועס בה.

הקדוש ברוך הוא זועם בכל יום למשך רגע אחד,
וכמה זה הוא הרגע? 58,888 מתוך שעה!
ובלעם לבדו מכל הבריות היה יודע הרגע הזה,
ומקלל באותו הרגע ממש - וקללתו מתקיימת.

ידו"ע, על שם הגויים עובדי עבודה זרה, שנקראו
יְדַעְנִים.

כפי שציווה הקדוש ברוך הוא לבני ישראל,
שלא ללכת בדרכיהם: כִּי אַתָּה בָּא אֶל הָאָרֶץ
אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לֹא תִלְמַד לַעֲשׂוֹת
כַּתּוֹעֲבַת הַגּוֹיִם הָהֵם.

לֹא יִמָּצֵא בְךָ מַעֲבִיר בְּנוֹ וּבִתּוֹ בְּאִשׁ קִסָּם
קִסָּמִים מְעוֹנֵן וּמִנְחָשׁ וּמִכַּשֵּׁף. וְחֹבֵר חֶבֶר,
וְשֹׂאֵל אוֹב, וַיֵּדַעְנִי, וְדֹרֵשׁ אֶל הַמֹּתִים. כִּי
תוֹעֲבַת ה' כָּל עֲשֵׂה אֲלֵהָ.

תָּמִיד תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ.
כִּי הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֵל
מְעַנְנִים וְאֵל קִסָּמִים יִשְׁמְעוּ, וְאַתָּה, לֹא כֵן.

(דברים יח:ט-יד)

זוה הצטרף את זה

אָמַר רַבִּי אַבָּא, בֹּא וּרְאֵה, בִּלְק וּבִלְעָם לֹא הָיוּ
בְּעוֹלָם מְכַשְּׁפִים וְקוֹסְמִים כְּמוֹתָם.
בִּלְעָם, כָּחוֹ וְתַקְפוֹ הָיָה בְּפֶה וּבְעֵינָיִם.
בִּלְק, כָּחוֹ וְתַקְפוֹ בְּמַעֲשֵׂה הַיָּדִים.
זוה הצטרף את זה. שְׁהָרִי כָּל מִינֵי כְּשָׁפִים שֶׁל
הָעוֹלָם בְּפֶה וּבְמַעֲשֵׂה הָיוּ, וּבָהֶם תְּלִינִים.
לְבִלְעָם הָיָה לוֹ לְשׁוֹן, וְלֹא יָדִים.
לְבִלְק הָיוּ לוֹ יָדִים, וְלֹא לְשׁוֹן. (זוהר חדש, בלק)

בלק היה שולח הציפור אל מלאכי החבלה,
בהררי קדם, לקבל מהם סודות קסמים וכישופים
יותר מכולם, לכן נקרא בן ציפור.

וְכָל אֵלֹו שְׁמִשְׁמִשִּׁים וַיּוֹדְעִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּצָפוֹר
הַזֶּה, לֹא יוֹדְעִים כְּשָׁפִיָּה כְּמוֹ שֶׁבִּלְק יָדַע.
מִקְטֵר קִטְרֵת לִפְנֵיהָ, וּמוֹדִיעָה לוֹ כְּמָה דְּבָרִים.
עוֹשֶׂה כְּשָׁפִיו, וְהַעוֹף מִצְפָּצִי. וְכָל דְּבָרָיו בְּאוֹתָהּ
צָפוֹר הָיוּ. וְהָיָה מִדְּבַרְת גְּדוּלוֹת מַעֲצָמָה, וְהַכֵּל
הָיָה יוֹדֵעַ בִּלְק מִצָּפוֹר זֶה.

לְכֹן 'בֶּן צָפוֹר'. (זוהר בלק, קפד:ב)

ובניו לשמור על העיר כוש.

אך בלעם הרשע, הסית את יושבי כוש למרוד במלכם ושיכנעם להמליכו - במקומו. כשחזר המלך מהמלחמה עם שרי צבאו, הופתעו לגלות את שערי העיר נעולים. ונותרו בחוץ, במחנה.

באותם ימים, ברח משה ממצרים, לאחר שהרג את המצרי בשם קדוש, והגיע אל מחנה המלך ושרי צבאו שנותרו מחוץ לארץ כוש.

משה שהה עימם שנים רבות, ויאהב המלך והשרים וכל חיל המלחמה את הפחור, כי רב ויקיר הוא, וקומתו פארז, ופניו כצאת השמש, וכח גבורתו פארז, ויהי יועץ למלך (ילקוט שמעוני, שמות רמז:קסח).

עם פטירת המלך, המליכו אנשי המחנה את משה רבינו, וביקשו ממנו עצה כיצד לכבוש בחזרה את כוש. בזכות עצתו, הצליחו לפרוץ את שערי העיר ולכבוש בחזרה את כוש, ובלעם הרשע ובניו נמלטו למצרים.

במעמד המלוכה, אנשי המקום נתנו למשה רבינו את האשה הפושית, אשת המלך שנפטרה, אך משה לא קרב אליה כלל.

סוד הברכה

בדומה לבעל שָׂדֶה הנותן לבניו להיות אחראים על הפירות והירקות, כך הקדוש ברוך הוא נותן

בלק שלח את הציפור להררי קדם, ושאל איך לנצח את בני ישראל? ענו לו מלאכי החבלה: דע כי את עם ישראל אי אפשר לנצח אלא בדרך שלהם. מה כוחם של בני ישראל? בפיהם, בתפילה ובלימוד, כמו תולעת שכוחה בפיה. לכן, רק כך אפשר לנצחם. שאל בלק: ומי יכול לנצחם בפה? השיבוהו: בלעם בן בעור.

וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל בַּלְעָם בֶּן בְּעוֹר פְּתוּרָה אֲשֶׁר עַל הַנֶּהָר אֲרִיז בְּנֵי עַמּוֹ לִקְרֹא לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כָּסָה אֶת עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֵשֵׁב מִמְּלִי.

וְעַתָּה לְכָה נָא אֲרָה לִי אֶת הָעָם הַזֶּה כִּי עֲצוּם הוּא מִמֶּנִּי אֹלִי אוֹכַל נֶכַח בּוֹ וְאֶגְרָשְׁנוּ מִן הָאָרֶץ כִּי יֵדְעֵתִי אֶת אֲשֶׁר תִּבְרָךְ מִבְּרָךְ וְאֲשֶׁר תֵּאָר יוֹאֵר (במדבר כב:ד-ו).

בלק מכיר את בלעם, עוד מהיותו יועץ ראשי לפרעה, כאשר ייעץ להרוג את משה רבנו בהיותו תינוק בין שנתיים, כששלח ידו לכתרו של פרעה.

במדרש מתוארת התקופה, בה הייתה מלחמה בין ארץ כוש לבני קדם. כאשר מלך כוש יצא עם שרי צבאו לשדה הקרב, הפקיד את בלעם

לבנינו, בני ישראל, להיות אחראים על עולמותינו. סיומת הברכה.

לדוגמא, בברכת בּוֹרָא פְּרִי הָעֵץ, במילה בּוֹרָא השפע יגיע לשני העולמות אצילות ובריאה. במילה פְּרִי לעולם היצירה ובמילה הָעֵץ לעולם העשיה.

וכך בברכה כל כך פשוטה לכאורה, נשמת היהודי, משרתת את השם יתברך ומחיה את כל עולמות אבי"ע הרוחניים של מעלה.

עפ"י הזהר הקדוש אחת הדרכים שיהודי יכול להשפיע שפע בעולמותיו של השם יתברך, היא על ידי הברכה.

חז"ל תיקנו לנו את נוסח הברכות, הנקרא מְטִבֵּעַ בְּרָכָה. לכאורה הנוסח נראה פשוט, אך באמת, הוא צופן בחובו סודות עצומים, מאחורי כל מילה של הברכה מסתתר סיפור שלם, ועבודה שלמה של היהודי בעולם הרוחני.

הַאֲתוֹן שֶׁל בִּלְעָם

וַיִּפְתַּח ה' אֶת פִּי הָאֲתוֹן וַתֹּאמֶר לְבִלְעָם מָה עָשִׂיתִי לָךְ כִּי הִפִּיתִנִי זֶה שְׁלֹשׁ רָגְלִים (במדבר כב:כח)

מספר המהרח"ו על רבינו יצחק לוריא אשכנזי האר"י הקדוש, באחת השבתות הניח ראשו לנוח לכמה דקות. אחד מתלמידיו ראה את הרב ממלמל בשנתו. בשקט קרב אליו להאזין לדבריו, אך לפתע התעורר הרב ושאל מדוע הוא נצמד אליו כך? ענה לו שניסה לשמוע את דברי הרב בשנתו. ענה לו האר"י הקדוש: שמונים שנה, לא יספיקו ללמד אתכם מה שלימדו אותי ברגע אחד בחלום - על אתונו של בלעם.

ראו כמה סודות כמוסים וטמונים בכל מילה ומילה בתורתנו הקדושה.

על מנת שהשפע הרצוי יגיע לעולמות עלינו להקדים מספר תהליכים. תחילה, יש להגיש בקשה, להעלות רצון, איך מעלים את הבקשה? עם איזה כוח מעלים בקשות לשמים?

אם כן, היכולת המיוחדת הזו, ניתנה לנו מכוח נשמתנו - וכך מתחילה הברכה.

במילה בְּרוּךְ מתחיל החיבור עם מקור הברכות, מקור השפע, הבריכה העליונה. במילה אָתָּה נחבר את הצינור הימני. במילה השם נחבר את הצינור האמצעי. במילה אֲלֵקִינוּ נחבר את הצינור השמאלי.

זהו הכוח ההתחלתי להעלות את הבקשה והרצון לשמי השמים הרוחניים.

במילים מְלֹךְ הָעוֹלָם - הקדוש ברוך הוא פותח את שעריו.

כעת שהשערים פתוחים, הקדוש ברוך הוא יעניק לנשמה את השפע הרצוי לעולמות, לפי

את המילה אֶתְּוֹן נחלק לשניים אֶת ו- און.
אֶת, מלשון אֶתְּוֹן בארמית, כל האותיות מאלף
עד תיו.

און, פרושו כוח.
כלומר המילה אֶתְּוֹן פרושה כוחן של כל הכ"ב
אותיות.

למדנו בסוד האותיות, שכל אות בעלת כוח
רוחני עצום, ובאמצעותן השתמש הבורא,
לברוא את עולמו. על כוח של כל אות, אפשר
ללמוד עשרות שנים, ולא יספיק.
בלעם, ידע את כוחן ולמד להשתמש בכוחות
אלו, עד שרצה לפעול נגד רצון הבורא.

אם כן, הכל טמון בכוח האותיות, בכוח הדיבור,
בכוח הלימוד, ובכוח התפילה של היהודי.

דוד המלך

פי עיצום הוא מִמְּנִי (במדבר כב:ו) בלק מלך מואב
ראה על ידי הצפור כי עתיד למלוך בישראל
מלך ושמו דוד, והוא יהיה גבור כאריה ויעשה
מלחמות גדולות וינצח את מואב.

ככתוב בזוהר הקדוש: אֶלָּא אוֹתוֹ רָשָׁע (בלק)
הָיָה חָכֵם וְרָאָה לְמַרְחֹק. רָאָה אֶת דָּוִד הַמֶּלֶךְ
שָׂבָא מִרוֹת הַמּוֹאֲבִיָּה גִבּוֹר תְּקִיף כְּאַרְיֵה, וְעָשָׂה
קִרְבוֹת תְּקִיפִים וְנִצַּח אֶת מוֹאֲב, וְשָׁם אוֹתָם
תַּחַת רִגְלָיו.

אָמַר, עֵיצוּם הוּא. אוֹתוֹ שִׁירַשׁ אוֹתָהּ גְּבוּרָה,
מֶלֶךְ אֶחָד מֵהֶם יֵצֵא מֵאֶתְּנִי, לְהַשְׁמִיד אֶת מוֹאֲב.
(זוהר בלק קצ"ח)

בלק ידע את גדולתו של דוד המלך, שעתיד
לצאת ממנו! מזרעו! דרך רות המואביה, בכדי
להשמיד את ממלכת מואב, ואמר על כך **פי**
עיצום הוא מִמְּנִי.

בלק ביקש מבלעם לפעול יחד, במעשי כשפים
וקללות, לגדוע את דוד המלך ו**אוֹלֵי אוֹכְלֵ נֶפֶחַ**
בוֹ (במדבר כב:ו) **עַד שֶׁלֹּא יָבֹא אוֹתוֹ מֶלֶךְ לְעוֹלָם וְלֹא**
יִגְרַשׁ אֶת מוֹאֲב מִמְּקוֹמוֹ (זוהר, בלק קצ"ח).

כלומר, בלק ביקש שבלעם יקלל אותו (את
בלק) שִׁיכְלָה זרעו ולא ייצא ממנו דוד המלך,
וגם לקלל את ישראל כדי שהוא יוכל לנצחם.

אך הקדוש ברוך הוא שלח מלאך קדוש שהפך
כל קללה לברכה.
בָּא לְקַלֵּל וְנִמְצָא מְבָרָךְ.

סוד שם הקדוש מ"ב

בָּנָה לִי בָּזָה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזָה
שִׁבְעָה פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים (במדבר כג:א)

בלק ובלעם מנסים לקלל את ישראל כמה
פעמים, ובכמה מקומות. עשו שבעה מזבחות
והקריבו בכל אחד מהם שלש פעמים פר ושלש
פעמים איל.

סה"כ הקריבו ארבעים ושנים קורבנות, מ"ב קורבנות. והיו קורבנות אלו מכוונים לקדוש ברוך הוא, בסוד השם הקדוש מ"ב (זוהר, פקודי רכד) הקדוש ברוך הוא ברוב רחמיו וחסדיו ואהבתו לעם הקדוש, הפך את הקללה לברכה, וכל קרבנותיהם לא הועילו כלום.

המושג מ"ב ידוע בעולם הקבלה ומופיע פעמים רבות במצוות ובתפילות.

לדוגמא, המצוה הראשונה בכל יום, נְטִילַת יָדַיִם. לאחר נטילת כל יד לסירוגין שלוש פעמים, מרימים את שתי הידיים, מצמידים אותן ואז מברכים.

יד ימין ויד שמאל מורמות וצמודות אחת לשניה - מתגלה היד השלישית, האמצעית. יד בגי' 14, כפול שלוש סה"כ 42 - מ"ב.

דוגמא נוספת, קדיש.

כאשר עונים וַיִּשְׁתַּבַּח וַיְתַפְּאֵר וַיְתְּרוּמֶם וַיְתַנְשֵׂא וַיְתַהַדֵּר וַיְתַעַלֶּה וַיְתַהַלֵּל שבע מילים אלו פותחת באות ו' מניינה שש, סה"כ שש כפול שבע, נקבל מ"ב.

וכן נספור את האותיות בכל אחת משבע מילים אלו, כל מילה בנויה משש אותיות, שוב נקבל סה"כ מ"ב.

הקדיש, כידוע, הינו מעבר מעולם לעולם, במהלך התפילה - מעולם העשיה בקרבנות, עד עולם האצילות, בתפילת העמידה. ולאחריה חזרה לעולם העשיה.

כמו כן, קדיש מסייע לנשמת הנפטר לעלות מעולם לעולם, לכן אומרים קדיש מספר פעמים בכל תפילה וכן קדיש לעילוי נשמה.

דוגמא אחרונה, אָנָּה בְּכַחַּ בתפילת שחרית ובקריאת שמע שעל המיטה, בנויה משבעה פסוקים ובכל פסוק שש מילים, נחברם ונקבל שוב מ"ב.

הקבלה מסבירה ששם מ"ב הינו כוח רוחני אדיר, בכדי להעלות תפילה, ברכה או מצוה מעולם לעולם, ובקריאת שמע שעל המיטה, בכדי להעלות את נשמתנו מעולם לעולם ללא פגע.

גם הרשע מקבל שכר

כך ניסו המכשפים הרשעים בלעם ובלק, להעלות את רצונם, אך השם יתברך חסם את תפילתם, ברחמיו הרבים על עמו ישראל.

כאמור: אמר רבי יוחנן אין הקדוש ברוך הוא מקפח שֹׂכֵר כָּל בְּרִיָּה (בבא קמא לח:ב) אפילו רשע מקבל שכר על מצוות.

אמר רב יהודה אמר רב לְעוֹלָם יַעֲסֹק אָדָם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת אֲפֹלוּ שְׂלֵא לְשִׁמָּה, שְׂמִתוֹךְ שְׂלֵא לְשִׁמָּה בָּא לְשִׁמָּה, שְׂבִשְׂכָר מ"ב קְרִבְנוֹת שֶׁהַקְּרִיב בָּלֵק הָרָשָׁע זָכָה וַיִּצְתָּה מִמֶּנּוּ רוּת דֹּאמֶר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא רוּת בֵּית בְּנֵי שֶׁל עֲגִלוֹן בֶּן בְּנֵי שֶׁל בָּלֵק מֶלֶךְ מוֹאָב (הוריות י"ב, סנהדרין קה:ב)

הכיצד הרשע יצליח במעשיו? ועוד יקבל שכר?

זֶה לַעֲמֹת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹהִים (קהלת ז:יד) הקדוש

ברוך קבע כלל ויסוד בעולמו: שכר ועונש.

על מנת לקבוע למי השכר ולמי העונש, יצר הקדוש ברוך הוא את הבְּחִירָה.

כך שכל אדם יכול לעשות ולפעול כפי רצונו ואוות נפשו, אך לבסוף ידונו אותו על פי מעשיו, לשכר או עונש.

כדי ליצור בְּחִירָה, הקדוש ברוך הוא יצר שני ניגודים מוחלטים, קדושה וטומאה, ונתן להם כוחות שווים.

לדוגמא, משה רבינו, נביא לעם ישראל. ובלעם הרשע, נביא לאומות העולם.

ולכן בלעם ובלק ושאר רשעי אומות העולם הצליחו בכישופיהם ומעשיהם הרעים, כי אם היה הקדוש ברוך הוא מונע מהם יכולתם, לא הייתה לְבִחִירָה משמעות.

כלומר, אם הכישופים היו מעלים אבק, ורקעל ידי תפילות לקדוש ברוך בלבד היו משיגים תוצאות, לא הייתה בְּחִירָה.

הצדיק לומד ומתחנך על עיקרי התורה, ועומד על ההבדלים בין הטוב והרע, המותר והאסור, הקדושה והטומאה.

הוא לומד לנהל חיו באמונה ובהכרה שיש הנהגה והשגחה לעולם בכל דבר ועניין. ואין טעם כלל במגע עם הסיטרא אחרא, שחלילה לא יאבד מן העולם.

לעומתו, הטיפש, הכסיל והרשע, פועל וזומם ללא הרף נגד דבר השם.

למרות כוחותיו, צד הסיטרא אחרא הוא זיוף מזויף, ככתוב בזוהר הקדוש פל אותם פלי קדש רצה הקדוש ברוך הוא לעשות לפניו להמשיך רוח קדש מלמעלה למטה.

אותו רשע בלעם היה מסדר פך (כמו כלי המשכן) לצד האחר, והיה מסדר שלחן, ולחם שהיה נקרא לחם מגאל ככתוב מגישים על מזבחי לחם מגאל ואמרתם במה גאלנו? באמרכתם שלחן ה' נבזה הוא (מלאכי א:ז).

שפך הולך הצד האחר אחר הקדשה פקוף אחר בני אדם (זוהר בלק, קצב:א).

כאמור, משיחי השקר, הכתות והדתות המזויפות, מבטלות את עניין העונש ומפארות את עניין השכר. בכך מושכים אחריהם אלפי אלפים ההולכים שולל.

לעומתם, בודדים הצדיקים המעוררים את העם לשובה על רוע מעלילהם, ואלו נדחקים הצידה ואין אוזן רוצה לשמוע תוככה כלל.

ותפילתנו להשם יתברך שירחם על נשמתם ביום הדין.

שתום עין

וַיֹּאמֶר נָאִם בָּלָעַם בְּנֵי בְעֵר וְנָאִם הַגִּבֹּר שְׁתֹּם

הָעֵיִן (במדבר כד:ג).

מסבירים המפרשים שלבלעם היתה עין אחת שתומה, עיוורת, איתה לא חטא, ומכוחה הטיל עין הרע.

בכל בוקר אנו מתפללים שְׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל יוֹם יָמוּס מֵעֵין הָרָע.

מובא בגמרא שמתוך מאה נפטרים, אחד בידי שמים, ו-תשעים ותשעה מעין הרע. רב ור' חייא רבה תריהון אמרין תשעים ותשעה מתים בעין ואחד בידי שמים (בבא מציעא קז:ב)

מי ניצל מעין הרע?

ההולך בדרכו של יוסף הצדיק, שלא שלט בו עין הרע. אנא מזרעא דיוסף קא אתינא דלא שלטא ביה עינא בישא דכתיב **בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלִי עֵיִן** (בראשית מט:כב)

יוסף ניצל מעין הרע, לא בזכות הברכה, אלא בזכות: עין שלא רצתה לזון ממה שאינו שלו אין עין הרע שולטת בו: (ברכות כ:א)

עין הרע, לכתחילה, אדם עושה לעצמו, כשהוא חומד ומקנא לאחר ומרגיש בחסרונו שלו.

ונחלש גופו, נפגעת פרנסתו ונפגמת רוחניותו אמונתו, וכו'.

אדם השמח בחלקו, ולעולם אינו מרגיש חסר אלא אדרבא, שיש לו כל צורכו, אינו חומד או מקנא לאחר ואינו חש צער על מצבו.

כפי המשל הידוע, הקנאה והחמדה טיילו יחד בשדה ופגע בהם השטן. אמר להם: אחד מכם יבקש כל רצונו - וינתן לו. ולחבירו - כפלים.

הקנאי לא רצה לבקש ראשון, שהיה מתקנא לחבירו, שמא ינתן לו כפלים. והחומד לא רצה לבקש שהיה מתאוה לשתיהן. דחק החומד את הקנאי לבקש ראשון והסכים. ביקש הקנאי מהשטן שינקר לו עין אחת ולחברו החומד ינקר שתיים. (מבחר הפנינים, שלמה בן יהודה אבן גבירול)

כאשר האדם נתפס בחולי עין הרע, הוא בודאות יפגע, אך גם חברו. לכן כדאי להשתדל תמיד לשמוח בחלקו ולא לחמוד או לקנא באחר. כמו כן יש לשמור על צניעות גבוהה, ולא לנקר עינים לאחר. לא בבגד, או ברכב, או בהתנשאות מכל סוג שהוא.

כתב מרן החיד"א מי שהוא נדיב, ובעל עין טובה, אין שולט בו עין הרע! (דבש, עין טובה)

וַיֵּדַע דַּעַת עֲלִיּוֹן

(במדבר כד:טז)

עפ"י הקבלה, יש דַּעַת עֲלִיּוֹן ויש דַּעַת תַּחְתּוֹן.

הדעת העליון נמצא בראש, והדעת התחתון, בגוף.

הדעת העליון היא בחינת הלשון, המולידה את הדיבור וזאת על ידי שהלשון יוצרת חיבור במוחין בין החוכמה והבינה ומכך נולד דיבור.

בלעם ידע לחבר חכמה ובינה ולהוריד שפע, דעת עליון משפיע במחשבה ומכוחו נולד כוח הדיבור שלנו!

מחשבה ודיבור

מחשבה ודיבור הם עולמות נפרדים, כאשר פועל הדיבור, נפסקת המחשבה. המחשבה פועלת מימין לשמאל, הפה פועל מלמטה למעלה. כאשר אחד פועל, השני נסגר.

מכיוון שהדיבור עוצר את המחשבה, הוא מוגדר כ'דין' קשה. המוח חושב ללא הרף ורק הדיבור יכול לעצור אותו. להעמיד אותו במקום. אחרת המחשבה לא פוסקת.

המוח חושש שהדיבור ישלוט עליו, לכן הדיבור לא רציף, כמו מחשבה. בעולם הזה - אפשר לדבר בלי הפסקה, אבל עולם הבא, הוא עולם המחשבה, ושם אין דיבורים יותר.

מִלָּה בְּסֵלֶע, מִשְׁתַּקָּא בְּתִרְיָן (מגילה יח:ע"א)

פרש"י אם תרצה לקנות הדבור בסלע, תקנה השתיקה בשמים.

כלומר, מעלת השתיקה, כפליים מהדיבור.

מכשפה לא תהיה (שמות כב:יז)

ישנם אנשים שחושבים שאין כישוף בימינו כלל.

כְּשֶׁנִּתְמַנֶּה שְׁמֵעוֹן בֶּן שִׁטָּח נָשִׂיא בָּאוּ וְאָמְרוּ לוֹ: יֵשׁ שְׁמוֹנִים נָשִׁים מְכַשְּׁפֹת בְּמַעְרָה בְּאַשְׁקְלוֹן. מִיָּד עָמַד שְׁמֵעוֹן בֶּן שִׁטָּח בְּיוֹם סָגְרִיר וְכָנַס שְׁמוֹנִים בְּחוּרִים בְּעָלִי קוֹמָה וְנָטְלָם עִמּוֹ, טָעְנוּ אוֹתָן וַיֵּצְאוּ וַתָּלֶאוּן.

בגמרא מסופר על תפיסתן ותלייתן של שמונים מכשפות, כמצווה בתורה לא להחיות מכשפה.

הפועל בכישוף גורם שמלאכים רעים או חוזים ברוחניות שלו, ומפתים אותו לעשות עוד כישופים ובכך הופכים אותו להיות מרכבה לרוע.

על ידי כישוף אפשר לפגוע בפרנסה של אדם, בבריאות ועוד דברים נוראים.

רבקה שלחה את יעקב ללבן, הידוע בכשפיו, כדי שילמדו איך להתגונן ולהינצל מהכישוף. כישוף אינו פועל על אדם הנוהג בצניעות ושומר על טהרה.

ואיסור דאורייתא ללכת למכשפות. הכישוף

מוגדר כ"מכחיש" פמליא של מעלה כלומר, מכחיש את כוחה של האלוקות כביכול בזה שנותן כוח לטומאה ולרשע.

שני כוחות ברא נשם יתברך, האחד על דרך החיוב, והשני על דרך השלילה. **יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ, עֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע, אֲנִי ה' עֹשֶׂה כָּל אֵלֶּה** (ישעיהו מה:ז).

המלאכים והעולמות העליונים הרוחניים הם מהצד החיובי, והרוחות והש"דים מהצד השלילי, הסטרא אחרא.

האדם הנקשר לסטרא אחרא כדי לקבל מהם עזרה, נראה על פניו שקבל דברים חיוביים כגון כסף וכבוד, אהבה וכדומה. אבל המחיר שהוא משלם עבור זה - הוא התדבקותו בהם, ולאחר מותו אינו מגיע למחיצתו והופך להיות כאחד מהם. כמו כן, הם נוקמים ממנו על שהטריח אותם, והוא נכלל בגדר עבודה זרה.

הצדיק ההגון במעשיו, טהור במחשבתו ובדבקותו בקדוש ברוך הוא, ללא אמצעים, נקשר לרבון העולם ומתעלה בדרך הישר, עליו נאמר **אֲשַׁגְּבֶהוּ כִּי יָדַע שְׁמִי, יִקְרָאֲנִי וְאֶעֱנֶהוּ עִמּוֹ אֲנֹכִי בְּעָרָה אֲחַלְּצֶהוּ וְאֶכְבְּדֶהוּ** (תהילים צ"א:יד-טו).

האיסור להטמא לשדים

ש"דים, שמם מעיד על חסרונם. העולם נברא

על ידי הבורא, בשם הקדוש שד"י, כמו שכתוב: **אֲנִי אֵל שְׂדֵי הַתְּהִלָּה לְפָנַי וְהָיָה תָמִים** (בראשית י"א). ואמרו חז"ל ששם זה מורה על נתינת תחומים בעולם לכל צורה וחומר, ופירשוהו מלשון **שָׁאֲמַר לְעוֹלָמוֹ דֵּי**, ותחומים אלו גורמים לשלמות העולם, ולהתלכדות בין כל חלקיו.

אמנם ש"ד, הוא חלק משם שד"י, כאשר האות י' המסמלת את הכוח האלקי הנודע מהעולמות הרוחניים הנקראים בשם "עולם הבא", וגורמים לשלמות בעולם הזה. אותו כח אלקי חסר מהם.

והנה החסרון הוא באות האחרונה של השם הקדוש, אך ההתחלה שוה בשניהם, כי ההשפעות הניתנות על ידי הש"דים בשעת נתינתם לא נראה הבדל ביניהם לבין קבלתם מהצד החיובי, וכביכול שניהם שווים, אבל בסופו של דבר כשההשפעה היא מצד הקדושה, התוצאה חיובית כיוון שמקבלת היא מאות ה' של השם הקדוש, ואילו בטומאה התוצאה הסופית תהיה שלילית, כיוון וחסרה האות י', הכח האלקי.

לכן משה רבינו ולהבדיל בלעם הרשע, למרות שנקראו שניהם נביאים לא שאבו הם מאותו מקור, והבדלי התוצאות נראו רק במאוחה.

משה שהיה מקורו מהקדושה, הניסים שנעשו על ידו הועילו, ולהבדיל בלעם הרשע שפעם בכח נחוש (נחשים ולחשים) וכישוף, בסופו של דבר לא עזר לשלוחיו ונהרג עמהם **וְאֵת בְּלָעָם בֶּן בְּעֹזַר הָרִגוּ בְּחָרֶב** (במדבר לא:ח).

וכש־משה הכה בסלע ויצאו ממנו מים, היו אלו מים שנבראו במקום, ואם להבדיל בלעם הרשע היה מכה בסלע, היה יכול להראות כמוציא מים על ידי הבאתם ממקום אחד על ידי הש"דים.

ולכן במכת הכינים לא יכלו השדים לקבץ כינים ממקום אחר, ואז הודו החרטומים בכוח ה' ובמשה נביאו, ואמרו **אֶצְבֹּעַ אֱלֹהִים הוּא** (שמות ח:טו).

והיות ולמראית עין שני הכוחות עושים כביכול את אותה הפעולה, מתקיימת הבחירה בעולם באיזו מהן לבחור, ולצורך זה ניתן לצד השלילי הכוח להראות כאילו עושה ועוזר.

כל זאת בכוחות הטומאה. מה שאין כן בכוחות הקדושה, בשכינה הקדושה, שאינה ממהרת לעזור, ואינה ממהרת להשיב לאדם בגלל חטאיו. אבל כשעונה, את האמת תאמר, וכשעוזרת, עזרתה עזרת אמת לנצח.

אומות העולם, והערב רב למדו מעצת בלעם הרשע, להכשיל את עם ישראל הקדוש באחרית הימים, והאוחז בקדושה, ויעמוד בנסיונות הקשים, ולא ישבר, ולא יתפתה לעצת היצר הרע, יזכה לעולם הבא ולגאולה שלמה בבאכ"ר.